

GRUP: 3692

ÇİMENTO, KLİNKER VE KİREÇ

1- ÇİMENTO, KLİNKER:

Çimento fabrikalarında ve döner fırın kullanan diğer tesislerde amili firmanın katalog ve garanti mektupları tetkik edilerek ve geçmiş seneleri fiili istihalleri esas alınarak ve imkan olduğu takdirde yapılacak kronometraj neticesinde eksper heyetinin edineceği kanaate göre fırının günlük (24 saat) kapasitesi tayin edilir.

Satışa arz edilen mamül fırından çıkmayan başka maddeler karıştırılıyor ise bu takdirde karıştırma, öğütme tesisatı kapasitesi ile ambalajlama ve sevk makina ve tesisatının kapasitesi ayrı ayrı hesap edilerek dar boğaza göre katık maddeler ve ambalaj malzemesi hesap edilir.

Tesiste mevcut diğer yardımcı cihaz ve tesisatın mevzubahis istihsale kifayeti olup olmadığı kontrol edilir.

Döner fırın kullanan tesislerde işin hususiyeti dolayısı ile gün 24 saat olarak kabul edilir.

İhtiyaç Maddeleri:

I. Kil-Kalker:

- Kapasitesi tayin edilen çimento imalatında beher tonu için 1,6 ton kil-kalker hesaplanır.
- Dinamit kapsül fitil: Geçen üç yıl fiilî kalker istihracı ve dinamit, kapsül, fitil fiilî sarfiyatı tespit edilmek suretiyle beher ton kalker için ortalama sarfiyat bulunarak hesaplanır (ölçü birimleri: dinamitte gram, kapsül'de adet, fitil'de metredir.)
- Teknik amonyum nitrat: Dinamit yerine kısmen teknik amonyum nitrat ikame edilmek istendiğinde ikame edilecek teknik amonyum nitrat dinamitin iki katı olarak verilir.
- Yeni kurulmuş fabrika o yıla mahsus olmak üzere;

Beher ton kalker için: 40 gr. Dinamit.
80 gr. T. amonyum nitrat
0,50 adet kapsül
0,06 Mt. Fitil.

hesaplanır.

II. Klinker İmali:

a) Alçı	Klinkerdeki (SO ₃) yüzdesi göz önünde tutularak SO ₃ miktarı klinkerde % 3'ü geçmeyecek şekilde alçı hesaplanır.
b) Demir Oksit	Kullanılan hammaddenin ihtiva ettiği demir miktarı göz önünde tutularak ham madde azami % 2,5 olacak şekilde verilir.
c) Ateş Tuğlası	Beher ton klinker için 1 kg. verilir. Geçen yıllardaki fiilî sarfiyatta göz önünde tutulur. Yeni kurulmakta olan fabrikaya bir defaya mahsus olmak üzere 1 ton klinker başına 6 kg. verilir.

I. Çimento İmalinde:	
a) Bilya, silpeps	Beher ton çimento başına 0,4 kg. bilya, 0,6 kg silpeps veya toplam 1 kg. bilya silpeps verilir.
b) Kaplama plakası	Beher ton çimento başına 0,2 kg. verilir.
c) Kağıt Torba	<p>1) Torbayı dışardan alanlara torbalamada % 10 zaiyat dikkate alınarak 1 ton çimento başına 22 adet kâğıt torba verilir.</p> <p>2) Torbaları kendi yapan firmalara verilecek Kraft kağıt miktarı:</p> <p>NOT:</p> <p>İç Satışlarda:</p> <p>Kara nakliyatı için 3 katlı, Deniz nakliyatı için 4 katlı,</p> <p>İhracatta:</p> <p>Kara nakliyatı için duruma göre 4-5 katlı Deniz nakliyatı için 6 katlı olmak üzere nakliyat oranlarına göre kullanılan kağıdın m² ağırlığı üzerinden hesaplanır.</p>
d) Yapıştırıcı İhtiyacı (B.Y.K Kararı: 1986/9)	İmal olunan kağıt torbadaki yapıştırıcı ihtiyacı firmanın 1 yıl önceki fiili tüketimi göz önünde tutularak eksper heyeti tarafından tespit edilir. Torbaları kendi yapan çimento fabrikalarının kâğıt imal makinalarının çimento imal kapasitesini karşılayıp karşılamadığı da hesap edilir. istihsal edilen çimento kapasitesini karşılamayan kâğıt torba imali tesislerinde aradaki fark kadar mamûl torba verilir.
e) Fuel-Oil	<p>1) Kuru sistem için 1 ton çimento başına 100 kg.</p> <p>2) Yaş sistem için 1 ton çimento başına 170 kg. hesap edilir.</p>

2- KİREÇ OCAKLARI:

Tesisteki ocak adedi belirtilerek, her ocaktan 24 saatte elde edilen sönmemiş kireç miktarı tartılarak (ton olarak) bulunur.

Ocakların yılda 250 gün çalıştığı kabul edilerek tesisin yıllık sönmemiş küreç üretim kapasitesi hesaplanır.

Ana ve yardımcı madde olarak.

10 ton sönmemiş kireç üretimi için, 22 ton kireç taşı, 4 ton linyit kömürü verilir.

Örneğin: Tesiste günde 10 ton sönmemiş kireç üretilirse, yıllık üretim ve tüketim kapasitesi:

Sönmemiş kireç üretimi $10 \times 250 = 2.500$ ton/yıl

Kireç taşı ihtiyacı $2.500 \times 2,2 = 5.500$ ton/yıl

Linyit kömürü ihtiyacı $2.500 \times 0,4 = 1.000$ ton/yıl'dır. veya 1/3 nisbetinde kok tozu verilir.